

Alfik Humanistyczny

10 grudnia 2008

SOWA – klasa II gimnazjum

Czas trwania konkursu: 45 minut

Witamy Cię. Do każdego pytania podane są 4 odpowiedzi: A, B, C, D. Jeżeli wśród nich jest poprawna, zaznacz ją na karcie odpowiedzi, jeżeli tak nie jest, zaznacz na karcie odpowiedzi E. Otrzymujesz od nas 30 punktów – tyle ile jest pytań. Za odpowiedź błędną otrzymujesz punkty ujemne równe $\frac{1}{4}$ liczby punktów przewidzianych dla danego pytania. Zapraszamy do konkursu OMNIBUS (25.03.2009). Informacje o konkursach na naszej stronie internetowej www.mat.edu.pl

Życzymy przyjemnej pracy. **POWODZENIA !**Dawid Juraszek *Za jedwabną kurtyną (Polityka nr 22, 31 maja 2008)* fragment

Chiński jedwab był rozchwytywany przez Rzymian przynajmniej od czasów Juliusza Cezara (100-44 r. p.n.e.). Nie wszystkich jednak zachwycił. Przechodząc przez licznych pośredników, osiągał niebotyczne ceny, a swą przejrzystością wystawiał na szwank moralność publiczną. Seneka Młodszy daremnie pomstował: „Widzę te ubiory z jedwabiu, jeśli materiały nie ukrywające ciała ani wstydlivości można w ogóle zwać ubiorami”.

W 97 r. ekspedycja wojskowa generała Ban Chao dotarła do brzegów Morza Kaspijskiego, zdobywając dla Chin i dynastii Późniejszej Han (25-220) kontrolę nad Azją Środkową. Sprzyjało to zwiększeniu handlu za pośrednictwem Jedwabnego Szlaku. Chiny eksportowały głównie jedwab i wyroby rzemieślnicze, importowały zaś m.in. szkło, azbest, kamienie szlachetne, biżuterię oraz konie.

Specjalny wysłannik generała wyruszył jeszcze dalej, by nawiązać kontakty z Imperium Rzymskim. Choć nie dotarł do celu, zniechęcony przez Partów, wyolbrzymiających trudy podróży w obawie przed utratą zyskowej roli pośredników, opisał odwiedzone miejsca, a także, opierając się na informacjach z drugiej ręki, sam Rzym.

Pytania za 3 punkty

1. Powyższy tekst ma charakter:

- A) poetycki B) popularnonaukowy C) fabularny D) sensacyjny

2. Autor cytowanego artykułu stawia sobie za cel:

- A) ukazanie wpływu jedwabiu na przemiany w obyczajowości mieszkańców Rzymu
B) krytyka moralności obywateli starożytnego Rzymu
C) ukazanie momentu nawiązania bezpośrednich stosunków między Chinami a starożytnym Rzymem
D) opisanie pewnego etapu w nawiązywaniu stosunków handlowych między Chinami a państwami Azji Środkowej i Rzymem

3. Odbiorcą powyższego tekstu w założeniu jego autora może być:

- A) specjalista od zagadnień z zakresu ekonomii B) historyk C) przeciętny człowiek D) specjalista z zakresu mody

4. Wprowadzony do tekstu cytat ma za zadanie:

- A) potwierdzić prawdziwość wygłoszonego wcześniej sądu B) ośmieszyć sposób myślenia ludzi starożytnych
C) rozbawić czytelnika D) wprowadzić do tekstu nowy wątek

5. Cytowany Seneka Młodszy był przede wszystkim:

- A) entuzjastą mody na jedwabne ubrania B) obrońcą moralności C) obrońcą rynku tkanin rodzimych
D) człowiekiem, którego nie stać było na zakup drogich jedwabnych ubrań

6. Na podstawie powyższego tekstu można powiedzieć, że chiński jedwab różnił się od produkowanych w Rzymie tkanin:

- A) kolorystyką B) wzornictwem C) grubością D) wyłącznie ceną

7. Użyte w tekście słowo *pomstował* można zrozumieć jako:

- A) wyśmiewał B) dyskutował C) przekonywał D) narzekał

8. W powyższym tekście piszący unika:

- A) wyrażen o charakterze potocznym B) terminów naukowych C) fikcji D) ocen i opinii

9. Podawane przez siebie informacje autor uważa za:

- A) pewne i potwierdzone naukowo B) nie do końca pewne C) dyskusyjne D) sensacyjne

10. Powyższy wywód charakteryzuje się:

- A) poetyzacją wypowiedzi B) jednorodnością stylistyczną
C) nawiązaniami do stylu dawnych epok D) upodabnianiem tekstu do stylu wypowiedzi mówionej

Pytania za 4 punkty

11. Z powyższego tekstu możemy się dowiedzieć, że:

- A) chiński jedwab największą popularnością cieszył się za czasów Juliusza Cezara
- B) kontrolę nad Azją Środkową Chinę zapewniły sobie w naszej erze
- C) chiński jedwab cenowo konkurował z rodzimą produkcją tkalni rzymskich
- D) Chiny izolowały się od świata

12. Wspomniana w tekście wyprawa generała Ban Chao miała za zadanie:

- A) wzmocnienie potęgi ekonomicznej Chin
- B) pokonanie ludów koczowniczych
- C) podporządkowanie Chinom Rzymu
- D) ograniczenie wpływu towarów z Chin za pośrednictwem Jedwabnego Szlaku

13. Wymienieni w tekście Partowie:

- A) byli wrogami Rzymu
- B) produkowali jedwab, którym handlowali Chińczycy
- C) obawiali się, że towary rzymskie wyprą ich wyroby z rynku chińskiego
- D) pragnęły zarabiać na handlu

14. Z powyższego tekstu dowiadujemy się, że Chińczycy:

- A) sprzedawali konie
- B) sprowadzali do siebie wyroby rzemieślnicze
- C) importowali jedwab
- D) produkowali azbest

15. Użyte w tekście określenie z *drugiej ręki* można zastąpić wyrażeniem:

- A) cudzymi słowami
- B) znać coś niebezpośrednio
- C) przez palce
- D) po łebkach

16. Z powyższego tekstu możemy wywnioskować, że jedwab był tak drogi, ponieważ:

- A) jego cenę zawyżali Chińczycy chcący wyeliminować konkurencję
- B) proces jego produkcji wymagał olbrzymich nakładów
- C) jego cenę windowali żądni zysku pośrednicy
- D) z założenia jego odbiorcami miały być elity społeczne

17. Autor powyższego tekstu:

- A) zwraca się bezpośrednio do czytelnika
- B) dyskutuje z teoriami innych naukowców
- C) prezentuje własne odkrycia
- D) przedstawia aktualny stan badań nad zagadnieniem

18. W tekście powyższym nie występuje:

- A) średnik
- B) dwukropek
- C) myślnik
- D) cudzysłów

19. Wprowadzone do tekstu daty:

- A) mają świadczyć o erudycji autora
- B) pokazują czytelnikowi, w jakim czasie przebiegały omawiane wydarzenia
- C) wszystkie dotyczą historii Chin
- D) pokazują kolejne etapy upowszechniania się jedwabiu w Europie

20. Czasy, o których opowiada powyższy tekst, można nazwać:

- A) starożytnością
- B) współczesnością
- C) odrodzeniem
- D) średniowieczem

Pytania za 5 punktów

21. Pierwsze zdanie powyższego tekstu jest:

- A) równoważnikiem
- B) zdaniem złożonym podrzędnie
- C) zdaniem pojedynczym
- D) zdaniem złożonym współrzędnie

22. W tym samym zdaniu:

- A) nie ma podmiotu
- B) orzeczeniem jest wyraz *był*
- C) orzeczenie to *był rozchwytywany*
- D) brak orzeczenia

23. Przymiotnikiem nie jest wyraz:

- A) rozchwytywany
- B) rzemieślnicze
- C) zyskowej
- D) wojskowa

24. Rzeczownikiem jest wyraz:

- A) wszystkich
- B) zwiększeniu
- C) importowały
- D) drugiej

25. Akcent nie przypada na przedostatnią sylabę w wyrazie:

- A) celu
- B) jedwab
- C) importowały
- D) Rzym

26. W zdaniu *Specjalny wysłannik generała wyruszył jeszcze dalej*:

- A) wszystkie wyrazy są odmiennymi częściami mowy
- B) podmiotem jest wyraz *wysłannik*
- C) nie ma przysłówka
- D) występuje tylko jeden rzeczownik

27. Pozostające w związku wyrazy *odwiedzone miejsca* to:

- A) te same części mowy
- B) te same części mowy w tym samym przypadku
- C) dwie różne części mowy w tym samym przypadku
- D) różne części mowy w różnych przypadkach

28. Przyimkiem jest wyraz:

- A) przed
- B) i
- C) sam
- D) te

29. Tyle samo głosek co liter znajduje się w wyrazie:

- A) choć
- B) zachwycał
- C) szlachetne
- D) środkową

30. Rzeczownikiem w celowniku jest:

- A) przejrzystością
- B) pośrednictwem
- C) zwiększeniu
- D) informacjach